

Rada
Európskej únie

V Bruseli 2. októbra 2023
(OR. en)

13583/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0332(NLE)**

**JAI 1233
FRONT 289
VISA 191
SIRIS 86**

NÁVRH

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 29. septembra 2023

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2023) 549 final

Predmet: Návrh ROZHODNUTIA RADY o podpise, v mene Európskej únie, a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 549 final.

Príloha: COM(2023) 549 final

V Bruseli 29. 9. 2023
COM(2023) 549 final

2023/0332 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpise, v mene Európskej únie, a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V júni 2018 predložila Komisia návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc zriaďuje nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a víza [COM(2018) 473].

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148, ktorým sa zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku na obdobie 2021 – 2027 (ďalej len „nariadenie o BMVI“) bolo prijaté 7. júla 2021.

Účelom nariadenia o BMVI je vyjadriť (členským) štátom, ktoré uplatňujú ustanovenia schengenského *acquis* týkajúce sa vonkajších hraníc, solidaritu prostredníctvom financovania pomoci. Toto nariadenie predstavuje vývoj schengenského *acquis*, na ktorom sa zúčastňujú krajiny pridružené k vykonávaniu, uplatňovaniu a ďalšiemu vývoju schengenského *acquis* (ďalej len „krajiny pridružené k schengenskému priestoru“ alebo „pridružené krajiny“).

Dňa 18. augusta 2021 oznámilo Lichtenštajnské kniežatstvo svoje rozhodnutie prijať obsah nariadenia o BMVI a vykonať ho vo svojom vnútroštátnom právnom poriadku. S cieľom zabrániť skráteniu času skutočného uplatňovania nariadenia o BMVI v Lichtenštajnskom kniežatstve predkladá Komisia tento návrh pred tým, ako jej bolo doručené oznámenie Lichtenštajnského kniežatstva o splnení jeho ústavných požiadaviek. V súlade s odôvodnením 75 nariadenia o BMVI by sa malo uzavretie takýchto dojednaní uskutočniť po tom, ako príslušná krajina písomne informovala o splnení všetkých svojich vnútorných požiadaviek.

V článku 7 ods. 6 nariadenia o BMVI sa stanovuje, že v súlade s príslušnými ustanoveniami jednotlivých dohôd o pridružení by sa mala „dojednať“ povaha a spôsoby účasti na BMVI, pokiaľ ide o krajiny pridružené k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*. Tieto dojednania majú formu dohôd, ktoré Únia uzavrie s krajinami pridruženými k schengenskému priestoru v súlade s článkom 216 ZFEÚ.

V dohodách by sa mal vymedziť aj finančný príspevok týchto krajín do rozpočtu Únie na BMVI. Finančné príspevky by sa mali vypočítavať na základe hrubého domáceho produktu každej pridruženej krajiny ako percentuálny podiel hrubého domáceho produktu všetkých zúčastnených štátov.

Na základe dohôd o pridružení k schengenskému priestoru musia pridružené krajiny v plnej miere prijať opatrenia Únie, ktoré predstavujú vývoj schengenského *acquis* alebo sú na ňom založené, vrátane nariadenia o BMVI.

Rozpočet Únie pridelený na BMVI by sa mal plniť v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046 (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“). Krajiny pridružené k schengenskému priestoru musia takisto prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie súladu s ustanoveniami týkajúcimi sa finančného riadenia a kontroly, ktoré sú stanovené v ZFEÚ a v právnych predpisoch Únie, ktoré vychádzajú zo ZFEÚ.

Dohodami sa zavádzajú aj osobitné mechanizmy na rýchle úpravy dohôd v prípade zmien dôležitých právnych predpisov Únie týkajúcich sa vykonávania, ako je nariadenie o rozpočtových pravidlách.

Pokiaľ ide o rozpočtové a finančné kontroly, členské štáty podliehajú horizontálnym povinnostiam [napr. právomoci Dvora audítorov, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF), Európskej prokuratúry a Komisie], ktoré vyplývajú buď priamo zo zmluvy, alebo zo sekundárnych právnych predpisov Únie. Tieto povinnosti sa vzťahujú na členské štáty *ipso facto*, a preto nie sú stanovené v nariadení o BMVI. V dôsledku toho je potrebné tieto povinnosti rozšíriť prostredníctvom dohody, ktorá je predmetom tohto návrhu, aj na pridružené krajiny.

Dohody obsahujú aj ustanovenie o Európskom systéme pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS). Je to potrebné vzhľadom na článok 86 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 z 12. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/1624 a (EÚ) 2017/2226, v ktorom sa uvádza, že všetky príjmy generované systémom ETIAS, ktoré zvýšia po pokrytí nákladov na jeho prevádzku a údržbu, sa pripíšu do rozpočtu Únie. S cieľom uplatňovať článok 86 nariadenia (EÚ) 2018/1240 spravodlivým spôsobom na všetky štáty, ktoré sa zúčastňujú na uvedenom nariadení, by sa mal príspevok pridružených krajín do tematického nástroja BMVI úmerne znížiť, ak a keď sa príjmy, ktoré zvýšia, pripíšu do rozpočtu Únie.

Únia by mala uzavrieť dohody s každou zo štyroch krajín pridružených k schengenskému priestoru. Tento návrh sa týka dohody s Lichtenštajnským kniežatstvom.

Znenie dohody je podobné ako v prípade ostatných krajín pridružených k schengenskému priestoru s niekoľkými výnimkami, ktoré sa týkajú najmä spôsobu riadenia.

V súlade s mandátom na rokovanie nebude mať Lichtenštajnsko program vzhľadom na svoju osobitnú situáciu (žiadne vonkajšie hranice, zaťaženie v súvislosti s dodržiavaním regulačného rámca zdieľaného riadenia, nariadenia o spoločných ustanoveniach¹, ktoré nie je primerané finančným prostriedkom vo výške 8 miliónov EUR na obdobie 2021 – 2027, ktoré mu boli na počiatku pridelené). Lichtenštajnsko namiesto toho dostane pridelené finančné prostriedky v rámci priameho riadenia. V dohode sa preto stanovuje, že Lichtenštajnsko bude uplatňovať celú hlavu VIII nariadenia o rozpočtových pravidlách – Granty. Na rozdiel od situácie v ostatných krajinách pridružených k schengenskému priestoru nie je v základnom akte potrebná úprava systému preskúmania v polovici obdobia, keďže neexistujú žiadne okolnosti uvedené v článku 28 nariadenia o BMVI, z ktorých by Lichtenštajnsko mohlo mať prospech. V dohode sa stanovuje, ako sa finančné prostriedky sprístupnia Lichtenštajnsku (prostredníctvom dohôd o grantoch, každoročnej výmeny informácií s Komisiou o potrebách).

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Účelom tohto návrhu je podpis dohody medzi Úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o príspevku tejto krajiny do Nástroja finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku na obdobie 2021 – 2027 a o dodatočných pravidlách, ktoré sú nevyhnutné pre túto účasť. Týka sa tretej generácie tohto druhu dohôd.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Neuplatňuje sa.

• Súlad s ostatnými politikami Únie

Neuplatňuje sa.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Tento návrh na podpis dohody vychádza z článku 77 ods. 2 a článku 218 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

V súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a v zmysle článku 7 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/1148 tento návrh patrí do výlučnej právomoci Únie, a preto sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Tento návrh je potrebný na vykonanie požiadavky zakotvenej v článku 7 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/1148, podľa ktorej sa s krajinami pridruženými k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* dojedná povaha a spôsoby ich účasti na Nástroji finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc.

Podľa článku 13 ods. 6 dohody je potrebné dohodu, s výnimkou jej článku 5, vykonávať predbežne odo dňa nasledujúceho po jej podpise.

- **Výber nástroja**

Neuplatňuje sa.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Neuplatňuje sa.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Neuplatňuje sa.

- **Posúdenie vplyvu**

Neuplatňuje sa vzhľadom na to, že návrh sa spája s riadením programu a jeho cieľom je podpis medzinárodnej dohody, o ktorej sa rokovalo na základe smerníc na rokovania stanovených Radou. Lichtenštajnské kniežatstvo bude podobne ako členské štáty EÚ dodržiavať pravidlá vymedzené v nariadení, ktorým sa zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku, a uplatniteľné články nariadenia o rozpočtových pravidlách.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuplatňuje sa.

- **Základné práva**

Neuplatňuje sa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

V článku 10 a prílohe k návrhu dohody sa opisujú ustanovenia týkajúce sa ročných finančných príspevkov pridruženej krajiny do rozpočtu Fondu pre integrované riadenie hraníc.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Na Lichtenštajnské kniežatstvo sa vzťahujú (budú vzťahovať) všetky požiadavky na monitorovanie, podávanie správ, výkonnosť a hodnotenie stanovené v nariadení (EÚ) 2021/1148.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Nevyžaduje sa.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia navrhuje, aby Rada rozhodla, že dohoda bude podpísaná v mene Únie a poverila predsedu Rady, aby určil osobu, resp. osoby riadne splnomocnené na podpísanie dohody v mene Únie.

Komisia pripravila samostatný návrh rozhodnutia Rady o uzavretí pripojenej Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027². Rada toto rozhodnutie prijme po získaní súhlasu Európskeho parlamentu.

² COM(2023) 472.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpise, v mene Európskej únie, a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 v spojení s jej článkom 218 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Rada 21. februára 2022 poverila Komisiu začatím rokovaní³ s Islandom, Nórske kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dojednaniach, ktoré sa majú uzavrieť podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148, pokiaľ ide o finančné príspevky pridružených krajín a dodatočné pravidlá, ktoré sú nevyhnutné pre ich účasť, vrátane ustanovení na zabezpečenie ochrany finančných záujmov Únie a právomocí Dvora audítorov vykonať audit⁴. Rokovania s Lichtenštajnským kniežatstvom boli úspešne ukončené parafovaním dohody 16. júna 2023.
- (2) Nariadenie (EÚ) 2021/1148 je založené na schengenskom *acquis* a Dánsko sa v súlade s článkom 4 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie rozhodlo vykonať uvedené nariadenie vo svojom vnútroštátnom práve. V súlade s článkami 1 a 2 protokolu č. 22 sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (3) Toto rozhodnutie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorých sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES⁵. Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (4) Dohoda by sa preto mala podpísať v mene Únie s výhradou jej uzavretia k neskoršiemu dátumu.

³ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/442 z 21. februára 2022 o poverení začať rokovania s Islandom, Nórske kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom s cieľom uzavrieť medzi Európskou úniou a týmito krajinami dohody o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc (Ú. v. EÚ L 90, 18.3.2022, s. 116).

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148 zo 7. júla 2021, ktorým sa ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 251, 15.7.2021, s. 48).

⁵ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20).

- (5) V súlade s článkom 13 ods. 6 dohody by sa táto dohoda, s výnimkou jej článku 5, mala vykonávať predbežne odo dňa nasledujúceho po jej podpise,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Európskej únie schvaľuje podpis Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027, s výhradou uzavretia uvedenej dohody.

Znenie dohody, ktorá sa má podpísať, je pripojené k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Generálny sekretariát Rady udelí osobe, resp. osobám, ktoré určí Komisia, plnú moc na podpísanie dohody s výhradou jej uzavretia.

Článok 3

Dohoda sa s výnimkou článku 5 vykonáva predbežne v súlade s jej článkom 13 ods. 6 odo dňa nasledujúceho po jej podpise do nadobudnutia jej platnosti.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*